

- Fantastisk tematisk bredde

Den 7. juli åpner den europeiske psykologikongressen i Oslo. Hele 1500 presentasjoner går av stabelen i løpet av tre hektiske midtsommerdager. Ifølge arrangørene blir det garantert verdt turen for alle som kommer.

PUBLISERT 5. juni 2009

FOTO: YAY MICRO

Den europeiske psykologikongressen har nå passert 2000 påmeldte fra hele verden. Leder i Vitenskapskomiteen, professor Gerd Kvale ved Universitetet i Bergen, tror suksessen skyldes både programmets tematiske bredde og kvalitet.

Stort spenn

– Årets europeiske kongress synliggjør den sterke forbindelsen mellom psykologi som anvendt og profesjonell disiplin og psykologi som vitenskap – der et av kjennetegnene er en fantastisk tematisk bredde, sier hun til psykologforeningen.no.

Programmet er intenst: I løpet av tre dager blir det mer enn 1500 presentasjoner – med en utrolig spennvidde. Det vil bli bidrag fra noen av de internasjonalt mest innflytelsesrike psykologene side om side med presentasjoner fra ferske doktorgradsstudenter.

– Vi får etablert vitenskap og praksis sammen med det nyeste nye. Det globale aspektet blir synliggjort ved to av de tematiske sporene *Peace, Human Rights and Psychology* og *Contemporary Changes and Diversities in Everyday Lives*, sier Kvale.

Professoren legger vekt på miksen av kunnskapsoppsummeringer og debatter. Selv mener hun et av høydepunktene vil være møtet mellom Philip Zimbardo og Paul Costa.

– For første gang møter vår tids mest innflytelsesrike sosialpsykolog verdens mest kjente individualpsykologiske trekkteoretiker for å diskutere hvordan de fra sine ulike ståsteder kan bidra til å møte utfordringer fra en verden som er i rask endring, sier hun.

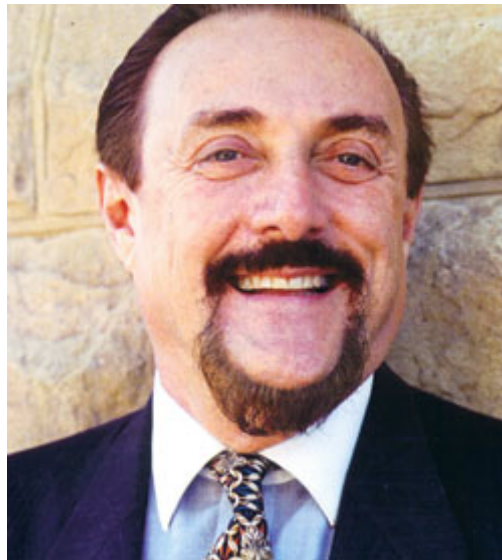
Unikt mestermøte

Amerikanerne har vært blant av de heteste navnene innenfor internasjonal psykologi i de siste tiårene. Philip Zimbardo er ikke minst kjent for The Stanford Prison Experiment, forsøket som har fått klassikerstatus i psykologisk forskning. Eksperimentet ble gjennomført sommeren 1971 og problematiserer hva som skjer når man plasserer «gode mennesker på onde steder». Studenter ble plassert i roller som henholdsvis fanger og fangevoktere og tilpasset seg oppsiktsvekkende raskt til rollene. Zimbardo har også vært president for American Psychological Association og er i dag professor emeritus ved Stanford University. Han er aktuell med boken *The Lucifer Effect: Understanding How Good People Turn Evil*.

Paul Costa har siden 1985 ledet Laboratory of Personality and Cognition ved National Institute of Aging, hvor han blant annet studerer forskjeller mellom enkeltpersoner når det gjelder for eksempel helse, aldringsrater og kognitive evner. Costa er professor i psykiatri ved Johns Hopkins-universitetet og er som akademiker ikke minst opptatt av hvordan personligheten utvikler seg og endrer seg over livsløpet. I sesjonen *How Personality and Social psychology can help us adapt to a rapidly changing world* vil Costa under psykologikongressen rette oppmerksomheten mot sin femfaktor-teori (FFT), som kan være et middel for å skille mellom det som enkelt kan, eller ikke kan, endres. Stikkord er blant annet hva som skal til for at vi skal åpne oss for forandring. Femfaktor-teorien har Costa utviklet sammen med George MacCrae.

Endringer i folks hverdag

Hva betyr økt likestilling mellom kvinner og menn? Hvordan går det med barn som kommer tidlig i barnehage? Hva betyr det at flere barn vokser opp med separerte foreldre og derfor får to hjem? Representerer anerkjennelsen av likekjønnet samliv et psykologisk fremskritt, eller er viktige verdier truet? Hvordan opplever folk som lever i de europeiske land, sitt eget liv i kjølvannet av immigrasjonsstrømmene fra fattigere land? Og hvordan er det å utforme sitt liv som innvandrer i disse landene? Dette er bare noen av de aktuelle spørsmålene som vil bli belyst nærmere gjennom et annet av kongressens faglige spor: *Contemporary Changes and Diversity in Everyday Lives*. Her spør bidragsyterne om psykologien kan nøye seg med å levere nøytrale råd om hva som er skadelige eller mindre skadelige følger for personers helse og utvikling. Kanskje må forskerne forsøke å forstå de kulturelle forutsetningene for omformingen av menneskers hverdagsliv.

KOMMER TIL OSLO: Philip Zimbardos teorier og eksperimenter er klassiske. Under årets europeiske psykologikongress vil han samtale med Paul Costa om hvordan personlighetspsykologi og sosialpsykologi kan bidra til at mennesker lettere tilpasser seg en verden i rask endring.

Hanne Haavind og Eva Magnusson fra Norden og Ann Phoenix og Wendy Hollway fra England vil holde plenumsforedragene, og får følge av åtte inviterte symposier.

Forestillingen om at psykologifaget kan levere universelle standarder for det gode liv, vil bli utfordret, skriver Hanne Haavind på psykologforeningen.no

Presentasjon av ny forskning

Forskningspresentasjoner blir en sentral del av ECP2009. David Clark, en av forfatterne bak «Depression report» som har resultert i britiske myndigheters banebrytende arbeid for å utvikle et lavterskeltilbud for psykisk syke, vil snakke om forskningen som ligger bak tilbudet. Arne Holte, direktør i divisjon for psykisk helse ved Folkehelseinstituttet, vil gå igjennom evidensen som finnes på forebygging av psykisk sykdom.

Odd Haavik leder et symposium om nye muligheter for behandling og selvhjelp via Internett.

Den svenske demensforskeren Krister Håkansson vil legge fram resultater fra nye langtidsstudier. De tyder på at emosjonelle forhold midt i livet spiller en minst like stor rolle som arv for utviklingen av lidelsen, og at psykologi kan spille en viktig rolle både for å finne årsaker til demenstilstander og for å lage intervensjonsstrategier.

Lars Göran Nilsson vil presentere nye resultater fra sine langtidsstudier om hukommelsesfunksjoner. Catherina Wang med flere legger fram resultater som

indikerer at visse typer atferd og kognitive markører tidlig i livet gir økt risiko for depresjon senere. Et symposium ledet av Børge Sivertsen presenterer forskning om årsakene til og konsekvensene av søvnforstyrrelser i ulike livsfaser.

Legg til Anne Karin Torgalsbøens forskning på resiliens ved schizofreni, Lars Göran Östs symposium, som tar for seg effektive en-sesjonsbehandling av fobier, og Hertha Floors nye nevropsykologiske forskning, som indikerer at hjernestrukturer og smerteopplevelser er mer formbare enn tidligere antatt – og vi har likevel bare vist den berømmelige toppen av isfjellet. Her blir det garantert noe for enhver.

arne.olav@psykologforeningen.no

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 46, nummer 6, 2009, side 616-617